

Lavantinske škofije

uradni list.

Vsebina. 44. Duhovne vaje za Lavantinsko duhovščino v Gospodovem letu 1919. — 45. Izpregled oklicev. — 46. Razpis ustanovnih mest v kn. šk. dijaškem semenišču, Maksimilijanišče-Viktorinišče, za šolsko leto 1919/20. — 47. Izkaz cerkvenih zbirk

za koroške begunce dne 1. junija 1919. — 48. Pogorelcem v vasi Zagradec pri Grosupljem v prid. — 49. Molitve za Prekmurce. — 50. Milodari za zidanje katoliške cerkve v Maglaju. — 51. Osebna naznanila.

44.

Duhovne vaje za Lavantinsko duhovščino v Gospodovem letu 1919.

Tukajšnjemu prijaznemu povabilu na skupne duhovne vaje za Lavantinsko duhovščino v dnevih od 18. do 22. avgusta tekočega leta¹ se je odzvalo hvale vredno število dušnih pastirjev in drugih mašnikov naše vladikovine. Udeležencev je bilo mnogo od blizu in daleč. *Quidam enim ex eis de longe venerunt.* (Marc. 8, 3).

Svojega duha so si urili, kakor izkazuje o tem prirejeni „Spomin na duhovne vaje, ki so se vršile v navzočnosti prezvišenega in premilostljivega nadpastirja Mihaela, knezoškofa Lavantinskega, pod vodstvom o. Frančiška Tomc D. J. od 18. do 22. avgusta 1919 v cerkvi Sv. Alojzija v Mariboru,“ naslednji gospodje:

Alt Ivan, mestni vikar v Celju — Arzenšek Alojzij, kanonik v Mariboru — Ašič Maksimilijan, kaplan pri Sv. Petru pri Radgoni — Atteneder Jožef, župnik v Šoštanjju — Barbič Mihael, provizor v Svečini — Baznik Janez, kaplan v Selnici — Blumer Janez, kaplan pri Sv. Kunigundi na Pohorju — Bogovič Ivan, profesor veronauka na realki v Mariboru — Bohanec Ivan, častni kanonik in dekan v Šmarju — Bratušek Franc, župnik v Svetinjah — Cerjak Franc, kaplan pri Sv. Križu tik Slatine — Cerjak Jožef, dekan v Slov. Bistrici — Cinglak Jakob, kaplan v Vojniku — Cvetko Jurij, župnik v Jurkloštru — Časl Franc, župnik v Trbovljah — Časl Franc, kaplan pri Sv. Miklavžu pri Ormožu — Čečko Anton, kaplan v Poličanah — Čede Jožef, župnik v Studenicah — Čepin Martin, kaplan pri Sv. Juriju ob juž. železnici — Čepin Vincenc, župnik v p. na Vidmu — Čižek Alojzij, mestni župnik v Slovenjgradcu — Dekort Jožef, župnik na Ljubnem —

Dušič Jožef, kaplan v Rajhenburgu — Ferme Gothard, župnik v Novištifti — Fischer Andrej, župnik v Ribnici na Pohorju — Flörjančič Jožef, župnik v Žičah — Frangež Jernej, župnik pri Sv. Marjeti ob Pesnici — Gaberc Martin, župnik pri Sv. Križu nad Mariborom — Gartner Franc, župnik na Planini — Gašparič Jakob, župnik pri Sv. Rupertu nad Laškim — Golec Januš, vojni kurat — Gomilšek Franc, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah — Goričan Janez, župnik v Špitaliču — Gorogranc Martin, kaplan v Trbovljah. — Gregorc Pankrac, župnik pri Sv. Venčesu — Guček Karl, kaplan pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju — Hanžič Ivan, kaplan v Kozjem — Hohnječ Franc, kaplan na Rečici — Holcman Pavel, kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru — Holcman Vinko, kaplan v Laškem — Hrašovec Henrik, župnik v Vuhredu — Hribernik Jakob, častni kanonik in dekan v Braslovčah — Ilc Janez, kaplan v Rušah — Jager Avguštín, župnik v Galiciji — Jamšek Nikolaj, župnik v Razborju — Dr. Jančič Ivan, župnik pri Sv. Petru v Sav. dol. — Janežič Rudolf, kanonik in ravnatelj duhovščnice v Mariboru — Janžekovič Jožef, župnik pri Sv. Lenartu v Slov. gor. — Jazbinšek Franc, kaplan v Zrečah — Jelšnik Janez, župnik v Zibiki — Dr. Jeraj Jožef, kaplan v Žalcu. — P. Jereb Remigij, kaplan v Središču — Jerovšek Anton, dr. Rom. in iure can., ravnatelj tiskarne v Mariboru — Jodl Ivan, župnik na Polzeli — Jurhar Martin, spiritual v Mariboru — Kitak Jakob, župnik pri Sv. Martinu za Dreto — Kocbek Anton, župnik pri Sv. Petru pri Radgoni — Kociper Anton, župnik na Ponikvi ob juž. žel. — Kociper Janez Ev., gimnazijski profesor veronauka v Mariboru — Kociper Rudolf, kaplan v Št. Ilju pod Turjakom — Kokelj Alojz, župnik v Vurbergu — Kos Mihael, župnik pri Gornji Sv. Kungoti — Kosi Jakob,

¹ Lavantinske škofije uradni list, 1919. Štev. V. odst. 40.
str. 55—57.

župnik pri Sv. Lenartu nad Laškim — Kotnik Janez, kaplan pri Sv. Antonu v Slov. gor. — Kovačič Frančišek, dr. phil., profesor bogoslovja v Mariboru — Kozar Martin, kaplan pri Sv. Lenartu v Slov. gor. — Krančič Ivan, župnik v Grižah — Krévih Matija, kaplan pri Sv. Petru niže Maribora — Kristovič Mihael, župnik v Remšniku — Kropivšek Valentin, župnik v Framu — Krošl Jožef, mestni kaplan v Celju — Kumer Karl, župnik na Prihovi — Lah Ivan, župnik pri Sv. Petru pod Svetimi gorami — Lajnsič Anton, župnik pri Sv. Martinu pri Vurbergu — Lom Franc, župnik pri Sv. Petru na Kron. gori — Lorbek Janez, župnik v Olimju — Lorenčič Vinko, župnik pri Sv. Ožbaldu — Lorgjer Evgen, korni vikar v Mariboru — Lovrec Andrej, kaplan v Ljutomeru — Majcen Jožef, stolni dekan v Mariboru — Matek Martin, dr. Rom. in iure can., stolni prošt v Mariboru — Dr. Medved Anton, gimnazijski profesor verouka v Mariboru — Medved Martin, župnik v Laporju — Menhart Jakob, župnik pri Veliki Nedelji — Mesiček Alojzij, kaplan pri Kapeli — Messner Ivan, kaplan v Ptujju — Močnik Franc, župnik pri Sv. Štefanu pri Žusmu — Molan Franc, kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru — Moravec Franc, kanonik in stolni župnik v Mariboru.

P. Napotnik Leopold, O. S. B., administrator v Svečini — Novak Anton, župnik v Kamnici — Oblak Janez, kaplan pri Sv. Lovrencu nad Mariborom — Osterc Franc, kn. šk. ekspeditor v Mariboru — Ozimič Jožef, kaplan pri Sv. Marjeti niže Ptujja — Pajtler Ivan, župnik pri Sv. Rupertu v Slov. gor. — Palir Jakob, župnik v Žusmu — Pečnik Franc, župnik v Podgorju — Petelinšek Martin, katehet v Mariboru — Plepelec Jožef, župnik pri Sv. Emi — Podpečan Jernej, vikar v Konjicah — Podvinski Anton, župnik v Zavrču — Polak Franc, kaplan v Hočah — Poplatnik Jožef, župnik na Polenšaku — Potočnik Jožef, župnik pri Sv. Barbari pri Vurbergu — Potovšek Jožef, župnik v Vojniku — Požar Alfonz, župnik v Frankolovem — Preglej Viktor, župnik v Stranicah — Presker Karl, župnik v Kapelah — Pšunder Ferd., župnik pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. — Pučnik Anton, župnik pri Sv. Petru na Medvedovem selu — Rabusa Jakob, kaplan na Vidmu — Rampre Franc, kaplan v Kamnici — Rauter Jakob, župnik na Pilštanju — Razbornik Janez, župnik na Koblju — Rehar Jožef, kaplan pri Sv. Juriju v Slov. gor. — Repolusk Friderik, župnik pri Sv. Vidu nad Valdekom — Rezman Alojz, stolni kaplan v Mariboru — Rop Franc, kaplan pri Sv. Ani na Krembergu — Rožman Janez, župnik v Zavodnju — Safošnik Jakob, kaplan v Dolu — Sagaj Alojz, župnik pri Sv. Janezu na Drav. polju — Sigl Jožef, župnik v Trbonjah — Sinko Franc, župnik pri Sv. Martinu na

Poh. — Sinko Jožef, župnik pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. — Skvarč Jožef, župnik v Skomru — Slavec Albin, župnik v p. v Braslovčah — Dr. Somrek Josip, profesor bogoslovja v Mariboru — Spindler Franc, župnik pri Sv. Juriju ob Pesnici — Stergar Anton, dekan in predmest. župnik pri Sv. Magdaleni v Mariboru — Strnad Friderik, kaplan v Škalah — P. Svet Alfonz O. F. M. Conv., dekan. administ. p. Sv. Vidu blizu Ptujja — Sušnik Janez, kn. šk. računski revident v Mariboru — Šebat Anton, župnik v Gornji Polskavi — Širec Franc, župnik v Stoprcah — Škamlec Ignacij, župnik v Leskovcu — Šket Mihael, župnik v Loki — Šparl Avgust, korni vikar v Mariboru — Štefan Peter, profesor na vojaški realki v Mariboru — Tkavc Anton, stolni vikar v Mariboru — Dr. Tomažič Ivan, kanonik v Mariboru — Toplak Franc, kaplan v Pišecah — Trop Franc, župnik v Rimskih toplicah — Ulčnik Martin, župnik v Doliču — Umek Mihael, kn. šk. dvorni kaplan in tajnik v Mariboru — Vaclavik Robert, župnik v Gotovljah — Vedečnik Janez, kaplan v Šoštanju — Veranič Anton, kaplan v Šmarju — Vesenjak Pavel, mestni kaplan v Ormožu — Veternik Anton, župnik v Žalcu — Vogrin Janez, župnik pri Sv. Barbari v Halozah — Vreže Ivan, profesor verouka na učiteljišču v Mariboru — Vurkelc Jernej, župnik pri Sv. Vidu na Planini — Weixl Jožef, župnik pri Sv. Križu pri Ljutomeru — Zadravec Janez, župnik pri Sv. Lovrencu na Drav. polju — Zadravec Peter, župnik pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji — Zagoršak Franc, župnik na Ptujski gori — Zajc Ivan, kaplan pri Sv. Petru niže Maribora — Zakošek Ivan, župnik Sv. Miklavžu nad Laškim — Zamuda Alojz, župnik v Črešnjevcu — Zemljič Matija, župnik pri Sv. Tomažu pri Vel. Ned. — Zernko Gašpar, župnik v Puščavi — Zidanšek Jožef, vodja kn. šk. deškega semenišča v Mariboru — Zorko Melhijor, kaplan na Hajdinji — Zupanič Anton, kaplan pri Sv. Jakobu v Slov. gor. — Žagar Ivan, župnik v Dobju — Žekar Jožef, kaplan v Rogatcu — Živortnik Pavel, kaplan v Ljutomeru.

V svojih dobro premišljenih konferencah in konsideracijah je goreči voditelj duhovnih vaj zelo primerne snovi razpravljaj. V uvodu je govoral o duhovnih vajah sploh in o pogojih, da se iste opravijo z uspehom. Namen takovšnim vežbam je obnovitev duhovnega življenja s pomočjo milosti božje in s prizadevanjem resne volje. Odvisni smo od Boga, rekel je nadalje, in zategadelj tudi dolžni, njemu vselej služiti. Stvari moramo rabiti, vkolikor nas podpirajo, in pustiti, v kolikor nas ovirajo v službi božji. Smrtni greh zasluži zlasti pri duhovniku večno kazen v peklju; maži ali odpustljivi greh pa je pot v smrtni greh,

zato se ga moramo še bolj bati kakor velikega. Smrt duhovnika je edini trenotek, ko gledamo resnico. Duhovno življenje nam je potrebno, da se posvetimo in vzveličamo. Duhovnik, zlasti dušni pastir pa mora imeti tudi veliko gorečnost za vzveličanje drugih. Božje usmiljenje se kaže v obilnosti nad sv. Petrom, ki je duhovniku vzgled v vstajenju iz greha po svoji ljubezni (amore), po prizadevanju (labore) in po kesanju (dolore). Duhovnik mora biti mož vere, ne pa posvetnjak; ljubiti mora čednost čistosti ter sovražiti njej nasprotno pregreho. Časovnim razmeram zelo primerna je bila konzideracija o celibatu, ki je katoliškega duhovenstva čast in moč. Genljiv je bil tudi govor o tabernaklju, ki naj bo središče duhovnikovega delovanja in posvečevanja samega sebe in drugih. Ob

sklepu je govornik povzel še enkrat vse misli ter jih je združil v pomenljivi opomin: Laboremus et adoremus!

Na predvečer pred sklepom duhovnih vaj pa so prevzvišeni in premilostljivi Nadpastir, ki so se ves čas prav točno in izpodbudno udeleževali eksercij, dali zbranim duhovnikom obilico vzveličavnih naukov ter jih resno svarili pred zmotami, ki se pojavljajo med duhovništvom v tej ali oni škofiji. H koncu so še izrekli čast in hvalo presveti Trojici za vse milosti duhovnih vežb, iskreno zahvalo častivrednemu gospodu voditelju za obilni trud in napor, za vso skrb in ljubezen pri tem plemenitem delu, vsem navzočnim eksercitantom pa primerno pohvalo za mnogoštevilno udeležbo. Sicer pa vse to najlepše povedo zlate besede Njih Prevzvišenosti kakor sledijo.

Nadpastirske besede,

govorjene udeležnikom duhovnih vaj v Mariborski cerkvi sv. Alojzija dne 21. avgusta 1919.

V Gospodu pobožno zbrani duhovniki!

Svetovna vojska je končana in ni končana. Vsaj oficijalni dan njenega konca še ni določen. Mir svetovni je sklenjen in ni sklenjen. Dan njegovega sklepa še tudi ni znan. Obadva znamenita dneva, konec krvave svetovne vojne in začetek blaženega svetovnega miru, bota bojda naznanjena v pariškem listu Journal officiel.

V tej nemirni dobi ponehanja grozne vojne in sklepanja blagodejnega miru sem živo želel, obhajati z Vami, častivredni dušni pastirji, svete duhovne vaje, da tudi mi končamo in sicer zanesljivo končamo boj zoper Boga, kar je sleherni smrti greh, ter da sklenemo vzveličavni mir z Bogom, s svojo dušo in s svojim bližnjim, in da tako dospemo do dobre sreče, časne in večne. To je glavni namen in pravi pomen duhovnih vežb.

Težko leži na naših ramah dolg deset tisoč talentov, ki ga imamo pri večnem Bogu. Ta naš dolg je težji od milijard vojnih dolgov. Pasti moramo na kolena in ponižno prositi: Gospod, potrpi z nami, in vse ti bomo povrnili! In to se je že zgodilo po skesani in odkritosrčni izpovedi. Gospod se je usmilil svojih hlapcev in jim je odpustil ogromni dolg. Breme je odloženo, dolg je poravnal, mi smo zopet prijatelji in ne več sovražniki neskončno dobrotljivega Boga. Zoper Boga nikdar več borbe, vojsko le zoper greh.

V Gospodu predragi!

Po srečno dokončani naši vojni in po doseženem sladkem miru Vam še položim v Vaša plemenita in dovzetna srca naslednje svete, opomine in prošnje.

1. Prijaznemu mojemu povabilu na letošnje svete eksercicije ste se v nenadno obilnem številu odzvali

in ste se rade volje zbrali v tej nam vsem ljubi in dragi semeniški cerkvi sv. Alojzija, patrona deviške čistosti. Dobro vem in znam, da ste pri hvalevrednem početju mnogo trpeli in prestali, ker danes ni lahko, ampak prav težavno je, kakor sem na apostolskih potovanjih sam dovolj občutno izkusil, potovati in se preživljati. Vendar ljubezen do svete stvari, do božje reči vse prenese in žrtvuje denar, čas, ugodnost, prijetnost, zdravje. Prav! V raj se ne gre skozi raj.

2. Ko bi stopil zdaj le v našo sredo apostol sveta in učitelj narodov, bi nam zaklical: Fratres, caute ambuletis ut sapientes, redimentes tempus, quoniam dies mali sunt! Bratje, hodite previdno kakor modri in rabite čas, zakaj dnevi so hudi! (Efež. 5, 15. 16). Res, dnevi so hudi, pa še hujši se nam napovedujejo. Časi so težki in trdi, toda še težji in trši se nam prorokujejo.

Izbruhne li svetovna revolucija? Kdo bi to vnaprej videl in vedel? Ne pogrešamo pa znamenj take burje in nevihte. In mi duhovniki? Mogoče, da doživimo dneve katakomb. Pa pridi, karkoli pridi, mi bomo z božjo milostjo imeli zvestobo spoznavalca, bomo imeli pogum mučenca. Ali bi kdo oslavel? Močno v sebi zedinjen kler premore najhujše neurje pretrpeti. Vse-dobri Bog nas ne bo čez naše moči izkušal. Z njegovo pomočjo se bomo pridno pripravljali in bomo dobro pripravljani za prihodnost, bodi veselo bodi tužno.

3. Na to Vaše vestno pripravljanje za bodoče čase sem jaz že zidal in se zanašal, kar Vam sedaj zaupno razodenem. Nedavno sem poslal Njih Svetosti vdanostno pismo, v katerem sem naglašal korektno, zavsem vzgledno vedenje Lavantinske duhovščine v teh viharnih in nevarnih časih. Povdarjal sem, da vobče v škofiji ni gibanja zoper globoko pomembni celibat, da sploh ni

nasprotovanja hierarhiji, da ni nereda in nemira, pač pa da vlada disciplina ali rednost, kraljuje složnost, stoluje ljubezen. Pa zaslišite sami tozadevno moje poročilo, poslano na god sv. apostolov prvakov Petra in Pavla našemu skupnemu očetu Benediktu XV. Zgodovinska listina se glasi:

Beatissime ac Sanctissime Pater!

Iterata iam vice humillime subscriptus Episcopus Lavantinorum opportunam arripere ausus est occasionem, qua, quum ob temporum iniquitatem limina Apostolorum adire non posset, scripto panderet Sanctitati Tuae pia sui ipsius suorumque sensa. Et intima animum eius implevit gratitudine clementissima Benedictionis Apostolicae elargitio, ipsi et clero et populo fidei huius dioeceseos destinata eique per Eminentissimum Dominum Cardinalem Status Secretarium — ita nuper gratis die 31. Ianuarii 1919 No. 86909 et 24. Februarii 1919 No. 87560 emissis litteris — communicata.

Recurrente vero die festivo ss. Principum Apostolorum Petri et Pauli, fundamentalium harum Ecclesiae Christi petrae et columnae, cordis devotio urget me, ut denuo attestari praesumam arctam meam et cleri populique mihi concrediti ad sanctam matrem Ecclesiam adhaesionem nec non inconcussam cum Capite eius visibili coniunctionem.

Bello enim internecivo tantum quantum finito non desunt et undique audiuntur conatus nefarii, ad perturbandam religionem dissolvendamque firmam Ecclesiae compagem tendentes. E clero ipso variis in regionibus quidam temerarie cogitare coeperunt de aliquo pervertustae disciplinae ecclesiasticae laxamento deque abolitione per saecula probatarum legum, quae sanctitatem votorum sollemnium in receptione Subdiaconatus emissorum tuentur.

Ad dioecesim Lavantinam, inter alias in territorio Sloveniae existentes maiorem, quod attinet, Ordinario hanc sollemniter proferre liceat enuntiationem.

Conditio dioecesis religiosa et moralis — prouti in relatione, quae Sanctae Sedi mox exhibebitur, paulo penitius exponetur — generatim bona dici potest. Per milites e bello revertentes religio, praepremis inter iuventam, aliquid detrimenti quidem cepisse videtur, attamen fideles potissimum ruri degentes etiam tempore belli perseveraverunt in fide, spe et caritate, in pia dierum festorum observatione atque in frequenti et devota sacramentorum susceptione.

Quod certo cedit in haud exiguum cleri dioecesanani meritum, quippe qui inter rerum politicarum fluctuationes vocationis suae coelestis non oblitus est, verum vero praeceunte ac cohortante Episcopo suo et sua ipsius

sponte cunctas impendebat vires, ut auxiliante Deo sanarentur varia vulnera, animis corporibusque inflicta.

Clerus Lavantinus namque, ducentis salutaribus constitutionibus, latis in quinque Synodis dioecesanis, obtemperans, universim — paucissimis hinc inde confratribus infelicibus exceptis — doctrina aequae ac moribus gregem Dei pascit et Ecclesiam Christi aedificat.

Inter constitutiones memoratas una, „de clericorum coelibatu“ inscripta, in Synodo dioecesana anno 1903 coadunata, etiamsi tunc temporis ad hoc prorsus nulla adesse videbatur necessitas, capite LXXXV. promulgata est. In ea omnia, quae contra saluberrimum hoc institutum proferri solent, vel ignorantiam dignitatis sacerdotii catholici, vel inscientiam disciplinae ecclesiasticae et historiae, vel confusionem idearum prodere perspicue ostenditur praecipuaeque exponuntur rationes, quae coelibatum clericorum suadent, immo exposulant.

Qua constitutione praemuniti, sacerdotes Lavantini sicuti omni tempore aures et corda clausurunt quacumque ex parte venienti influxui motuum, ad abolitionem dictae legis tendentium, ita impraesentiarum — Deo sint gratiae perennes — nec cogitant nec exspectant, Ecclesiam Dei in hoc puncto quidquam mutaturam.

Praecedentia dum Beatitudini Tuae ex conscientia affirmare posse gaudeo, insimul proprio nomine et nomine mecum uniti Capituli cathedralis universique cleri et populi fidelis Lavantinensis sollemnem facio sponsonem: nos in sentiendo quoad omnia doctrinae et disciplinae capita cum Ecclesia non tantum salutem aeternam, sed prosperitatem quoque temporalem esse quaesituros. Paternum vero Sanctitatis Tuae cor, ut, sedatis tandem undis et procellis exspirante bello adhuc huius mundi mare iactantibus, ex filiorum Tuorum obedientia et amore dulcem haurire valeat consolationem et laetitiam, hoc est nostrum votum sincerum, haec erit — praesertim appropinquante Sanctitatis Tuae die onomastico nec non electionis et coronationis anniversario — nostra oratio fervida!

Ad genua Sanctissimi Patris humillime provolutus qua pignus divini auxilii in propositis salutaribus ad effectum deducendis super me et clerum et gregem fidelem dioecesis Lavantinae Benedictionem Apostolicam enixe peto et efflagito

Beatitudini Tuae

obedientissimus et devotissimus famulus et filius

Michael,

Episcopus Lavantinorum.

Marburgi ad fluvium Dravum in Slovenia, festo ss. Apostolorum Petri et Pauli, die 29. Iunii 1919.

Prebrano pismo sem položil pred prestol ljubljene svetega očeta, da njih razveselim, potolažim in

okrepim. Pred leti sem bil v Vatikanu gost glasovitega kardinala Ledóchowskija, ki mi je ganjen pravil, kako so ga veselila tolažilna pisma škofov, duhovnikov in vernikov, ko je bil ujet v Ostrowu. Meseca maja tega leta se mi je ustno in pismeno naznanilo, kako žalujejo slavljeni Benedikt XV. zavoljo drznega postopanja nekkih duhovnikov po raznih vladikovinah, zlasti na Češkem in na Ogrskem. Nekateri so dali že grozno pohujšanje. Zatajili so ti najemniki svoj sveti poklic, so zapustili svojo sveto mater Cerkev, pa so se dali grešno poročiti.

Vedite, da so Pastir jagnet in ovc tako izredno pohujšljivo obnašanje že prav ostro obsodili v apostolskem listu, ki so ga na god sv. Gregorija Velikega dne 12. marca 1919 poslali Janezu kardinalu Csernoch, nadškofu Strigonskemu. Slaboverni madjarski duhovniki so osnovali duhovniške svete po vzorcu vojaških svetov ter so sklepali neprimerne resolucije. Pa poslušajte vsaj nekatere odstavke iz odločnega in odločilnega odloka papeževega!

Multiplices quidem anxietates tam crudele tamque diuturnum bellum Nobis attulit; at nihil magis anxios sollicitosque Nos habet quam quod inde orta rerum perturbatio non solum in societatem civilem sed in religiosas ipsas gentium rationes redundavit... Nos sollicito cum animo nuper vidimus nonnullos e Clero nimis aperte licenterque in medios politicarum rerum fluctus se conicere seque acerrimis de natione contentionibus immiscere, partium odia concitantes in sacri ministerii dignitatem. Sed multo maiori Nobis aegritudini fuit quod accepimus, clericos quosdam ausos esse populariter comitia habere, ut de sanctissimis Ecclesiae legibus abolendis consultarent. Huic tantae tamque deplorandae officii oblivioni *omnium Episcoporum est vehementissime reclamare*, ut ad veritatem sanitatemque devii revocentur. Hi vero meminerint iis plane subesse oportere, *quos Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei*; nam, ut ait Ignatius martyr, quotquot Dei Christi sunt, hi sunt cum Episcopo (Philad. III, 2); quare qui non sunt cum Episcopo, nec Dei sunt neque Iesu Christi. Eisdem volumus admonitos quam dedeceat sacerdotem catholicum, qui in coërcendis cupiditatibus ceteros anteire debeat, ipsum infirmiore videri. Quam ob causam alte vehementerque denuntient Episcopi nullam prorsus ab Apostolica Sede de sacerdotalis continentiae lege permitti posse quaestionem, quae quidem lex ab ipsa tamque peculiare ornamentum habetur Ecclesiae Latinae eiusdemque fons quidam praecipuus actuosae virtutis.

Retundant praeterea ex auctoritate necesse est, inconsideratissimam eorum temeritatem, qui non verentur haec contendere: „Bona sive mobilia sive immo-

bilium singulorum beneficiorum seu institutorum ecclesiarum, imo etiam piarum quarumvis foundationum, quoquo modo ad ecclesias et instituta illa pertinentium, esse inalienabilem proprietatem omnium in Hungaria existentium catholicorum eorumque administrationem iusque de illis pro lubitu disponendi, non tantum in fines praestitutos, sed etiam in alios prorsus fines transferenda esse ad comitia sic dicta catholicorum.“ Quibus quidem principiis, a spiritu sacerdotali maxime alienis, non solum hierarchicus ordo omnisque Ecclesiae disciplina subvertitur, sed etiam divina ipsa decalogi praecepta violantur.¹

Žal in milijonkrat žal, da je slično nesrečno gibanje nastalo tudi med duhovniki sosednje nadškofije. Nedavno sem dobil iz Zagreba službeni vestnik nadškofijski, kjer je priobčena „okružnica na velečasno svećenstvo“ od dne 18. julija 1919. V njej se zavračajo nemodre ker proticerkvene terjatve lahkomišljenih svečnikov, ki so imeli dne 10. februarja 1919 sestanek v neki gostilnici v Zagrebu ter so v posebni knjižici razodeli savremene želje nižjega klera. Čeprav so bili od svojega nadpastirja z okrožnico od dne 15. februarja istega leta opominjeni, kako težko so se pregrešili zoper cerkveni red, in jim je bilo prepovedano vsako nadaljevanje tako škodljivega dela, je vendar započel neki ožji odbor izdavat Reformo za cerkvenopolitiška in stanovska vprašanja katol. nižjega klera in katol. Cerkve v novem kraljestvu. Ker so ti odborniki delali brez znanja in odobrenja nadškofijskega ordinarijata, so se pregrešili zoper znane kánone cerkvenega kodeksa 1384, 1385 in 1386. Reforma hoče, da je od škofov zavsem nezavisno glasilo. Odreka torej formalno svojemu ordinariju poslušnost (kan. 2331. § 1 in 2) in še več, nadpastirski oblasti zoperstavlja drugo oblast, ki jo imenuje stanovsko organizacijo in pravo.

Reforma ni ponatisnila imen duhovnikov urednikov, pisateljev in pokretašev, češ, da ne bo nepotrebnih žrtev. Ali pri tem je prezrla kanon 2242. § 1, glasom katerega potest ferri censura etiam in *delinquentes ignotos*. Vsled tega so nadškof Zagrebški in enajsteri drugi ordinariji (med njimi ljubljanski) odredili, da morajo vsi člani ožjega odbora, četudi niso poznati, v poteku 14 dni izstopiti iz odbora in prekiniti vsako zvezo z Reformo, sicer padejo ipso facto v cenzuro suspenzije, ki je glede na rešitev od nje pridržana dotičnemu ordinariju. Drugič je zabranjeno vsem duhovnikom, Reformo tiskati, v njo pisati, jo naročati, brati in širiti.² V Gospodu srčno želim, da bi milost

¹ Acta apostolicae Sedis. Romae, 1. Aprilis 1919. An. XI. Vol. XI. Num. 5. pag. 122—123.

² Službeni vjesnik nadbiskupije Zagrebačke. Zagreb, 26. srpnja 1919. Br. 3. štev. 4. str. 28 — 30.

božja omehčala premotenim duhovnikom srca in da bi jih vse pripeljala na cerkvenopravno pot. Sicer se je bati hudih nasledkov, kakor razdora in razpora in razkola. Odpad od edinovzveličavne Cerkve bi se lotil njih, ki so naj dobri pastirji in so naj vneti oznanjevalci pokorščine in vdanosti, miru in sprave, ljubezni in edinosti.

4. In Christo carissimi! Vse se maja, vse se giblje in teče, tako so učili grški modrijani, *πρόφως* imenovani. Skoraj bi jim bilo verjeti. V kratki dobi so se človeški odnošaji korenito izpremenili. Šestindvajset prestolov, pravijo, se je porušilo in nove države so nastale kakor črez noč.

a) Pa nikakor ne! *Ὅχι περὶ τὰ πάντα*. Vse se ne giblje in ne ziblje, se ne izpreminja. Poznam kraljestvo, ki je trpežno in trdno, ki je sicer staro, pa je vendar vedno mlado in novo in stanovito. Kristusovo kraljestvo s stalnim stolom v Rimu je to srečno in blaženo kraljestvo, ki je naša tolažba, naša moč, naša rešitev. Njegovi zvesti državljani hočemo biti in ostati do zadnjega diha. Njegove večnoveljavne postave hočemo sami vestno izpolnjevati, pa tudi vse svojce k temu napeljevati, izpodbujati, navduševati.

V tem kraljestvu kraljestev smo mi, predragi, ministri. Sic nos existimet homo ut *ministros* Christi et dispensatores mysteriorum Dei. (I. Cor. 4, 1). Mi smo v njem sodelavci božji. Dei sumus *adiutores*. (I. Cor. 3, 9). Ta dva naša naslova, minister et adiutor Dei, služabnik in pomočnik božji, sta najlepša in najpomembnejša. Ravnajmo se po njih, opravljajmo svojo sveto službo, učeniško, mašniško in pastirsko, z vso natančnostjo in gorečnostjo! Širimo božje kraljestvo na zemlji! Utrujmo kraljestvo resnice in ljubezni, kraljestvo laži in sovraštva pa podirajmo!

Skrbimo in skrbimo na vso moč, da ne bo obveljala grozna napoved Kristusova: Božje kraljestvo bo vzeto od nas in bo dano drugemu ljudstvu, ki bo bogatejši sad prinašalo. Bomo dobri državljani božjega kraljestva, bomo, kakor nas vera uči, tudi zvesti patrijoti posvetnega kraljestva, ki bo gotovo podpiralo božje kraljestvo, ga branilo in širilo in utrjevalo. Najživeje želim, da bi mi vsi pastirji in vse naše ovčice zaslišali na dan Gospodov večno srečno sodbo: Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, posedite kraljestvo ki vam je pripravljeno od ustvarjenja sveta!

b) Ljubi moji! Svetovna liga ali zveza ljudstev je sklenjena, da ohrani mir in varuje svet pred potresom, potopom in polomom, kakor ga je doživel v strahoviti vojni. Bo li mednarodna ta zveza ustrezala velikim potrebsčinam človeškega rodu? Vsem ljudstvom in rodovom pa ne bo odprt in dovoljen pristop, kakor se govori in piše.

Pa le ena edina zveza je za vse čase, za vse kraje, za vse ljudi. Vi jo vrlo dobro poznate to vesoljno, to svetovno zvezo. Osnoval jo je božji Vzveličar in ji je dal za polномоčnega predsednika moža vere in ljubezni, ki potrjuje svoje brate. Te zaveze ne razveže nobena moč sveta in je ne razbije nobena sila pekla. Ta vidna družba ima tudi svoje štatute, ima svoja pravila in določila, ki so neizpremenljiva. Po njenih modrih postavah se hočemo — to hotenje je močno kot skala — ravnati vse svoje žive dni in k tej ubogljivosti hočemo skrbno voditi tudi vse svoje ovčice. Zanesljivi in neutrudno delavni člani te svete zaveze, tega občestva svetnikov, želimo in hočemo biti dotlej, doklej nam ne neha plati in utripati srce.

c) Organizacija, organizacija! Ta glas se razlega in doni zdaj po svetu. Zares, organizacija je prepotrebna. Moči je treba zbirati, sile združevati. L'union faite la force. Složnost dela moč. Pa prva in najpotrebnejša naša organizacija je ena, sveta, apostolska in katoliška Cerkev. Ta preimenitna uredba mora rasti, cveteti, sad dozorevati. V njej mora veti duh Kristusov, duh krščanske vere in ljubezni. Cum Christo et in Christo, nikakor pa ne sine Christo aut contra Christum. Kristus včeraj, danes in jutri in na vekomaj. Drugega imena ni, ki bi se v njem vzveličali. Drugega temelja ne more nihče položiti. Drugega odrešenika ni ter ga ne bo na vse večne čase.

Vse druge organizacije, ki hočejo obstati, se morajo naslanjati na božjo to organizacijo. Prosvetna društva, stanovske zadruge, politični odseki in odbori — vse imej v sveti na skalo zidani Cerkvi zaslonbo, varstvo, ravnilo in merilo, svoj svetilnik in kažipot. Sicer pa mislim, ako bode božja volja, v posebni poslanici natanje govoriti o tem prevažnem predmetu, o katerem so podučno razpravljale tudi petere naše sinode.

5. Predragi sodelavci v vrtu in vinogradu Gospodovem! Na delo! Čas sili. Vreme je apostolskega delovanja. Verska in moralna obnoveitev po pogubni vojni se mora vsepovsod po škofiji vršiti. Prvi, ki se naj obnovijo v veri in nramnosti, moramo biti mi katoliški duhovniki. Najprvo moramo same sebe izpopolniti in posvetiti, potem bomo poboljšali in posvetili tudi poverjene nam v skrb. Skrbimo, da bomo zbrali toliko številu pravičnih, zavoljo katerih bi bil Bog pripravljen, škofiji prizanesti. Pet pravičnih bi bilo na prošnjo Abrahamovo zadostilo, rešiti Sodomo. Nič se ne obotavljajmo. Bog je zameril Mozesu, ki je dvomil, bo li čudovito pritekla iz pečine voda za trdovratno ljudstvo.

Zdaj je doba, v kateri se pričakuje od vseh Bogu vdanih in Bogu služnih klic zbiranja. Kdorkoli ima gorečnost za postavbo in hoče zavezo vzdržati, ta pridi vun in hiti za menoj! (I. Mak. 2,

17). Nunc est hora. Religio depopulata nam preti. Zdaj bje ura, da gremo za Kristusom, da z njim, če treba, tudi umrjemo, kakor je klical apostol Tomaž: *Eamus et nos, ut moriamur cum eo!* Ta odločni klic je vdanega učenca rešil iz poznejše največje nevarnosti, ga je otel izgube vere v vstalega Vzveličarja. Jezus ni pozabil pogumnega klicarja, ampak ga je povabil in mu dovolil, česar ni dovolil nikomur, da naj položi roke v njegove rane, v njegovo odprto srce. Ko se je sv. Tomaž doteknil žarnih ran, se je utrdil v veri v svojega Gospoda in svojega Boga, da je odsej le za njega živel, delal, trpel in umrl.

Da in amen! Zdaj nam je treba apostolov, kremenitih značajev, vzvišenih mož, svetih duš, sicer to nemo in ginemo. Zdaj in vselaj se potegujmo in trudimo za božjo reč, za sveto stvar! Kako je vendar razveseljivo, da so se izvršni duhovniki na Češkem nevstrašno vzdignili, pa so krepko zavrnilo zablodene svečenike, so slovesno prisegli vdanost, zvestobo in ljubezen svoji materi Cerkvi ter so neodpovedno izrekli pripravljenost, vse žrtvovati, samo da rešijo duhovniško čast, rešijo sebe in sobrate pogube, rešijo vernike in domovino propada. Tudi v Zagrebu je izšla knjiga¹ kot odgovor na započeto gibanje zoper celibat, ki je peculiare *ornamentum* Ecclesiae eiusdemque *fons* quidam praecipuus *actuosae virtutis*, kakor pišejo vrhovni poglavar svete Cerkve v svojem znamenitem zgoraj pohvaljenem listu ogrskim nadškofom in škofom. — Ne dvomim niti trenotek, da bi se enaka energija in slična gorečnost polastili Lavantinskih duhovnikov, ko bi bilo potrebno, česar pa ni, za kar bodi Bogu, večna čast in hvala!

V Gospodu ljubljeni!

V teh vzveličavnih dnevih smo prejeli obilne dobrote. Za dobljene dobrote se moramo spodobno zahvaliti. Hvaležnost je znamenje plemenitega srca.

1. Najpoprej zapojmo preponižno zahvalo vse-mogočnemu in vsedobremu Bogu, ki nas je semkaj poklical in tukaj zbral v svojem svetišču ter nas je podpiral in blagoslovljal pri duhovnih vežbah. Alleluia! Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in aeternum misericordia eius! Aleluja! Slavite Gospoda, ker on je dober, ker vekomaj je njegovo usmiljenje! (Ps. 135, 1). In jutri še bomo po slovesni sveti maši hvaležno zapeli: Te Deum laudamus. Zlasti bomo v krasnem slavospjevu poslednjo vrsto, ki je posneta iz psalma (30, 3), odpeli z vsem zaupanjem: In te Domine speravi, non confundar in aeternum.

¹ Josip Gunčević, Zašto se katolički svećeniki ne žene? V Narodni knjižari v Zagrebu. 1919.

2. Iskreno hvalo in zahvalo nas vseh zasluži častiti pater voditelj duhovnih vaj za temeljita premišljevanja, za izpodbudne konference in konsideracije, za vso skrb pri navodu h krščanski popolnosti. Blagi pater je rad prevzel težavno vodstvo letošnjih eksercij. Že mnogokrat sem želel te vaje v domačem jeziku ter sem več redovnikov poprosil za to ljubezen, pa nobeden ni privolil, naprimer že v Gospodu počivajoči o. Doljak iz družbe Jezusove in drugi še živi redovni duhovniki. Sicer smo pa že petkrat imeli duhovne vaje v materinem jeziku, kakor pričajo sinodalne knjige. Globokosežne meditacije pri duhovnih vajah na prvi škofijski sinodi so dobesedno natisnjene.¹

Bodi torej častivrednemu tovarišu družbe Jezusove vroča pohvala in zahvala za ves napor, znoj in sveti strah. Deus retribuatur omnem laborem, sudorem et angorem!

3. Nadalje zahvaljujem Vas eksercitate, da ste se dobre volje udeležili svetih vaj. Zdaj se pa pridno ravnajte po danih naukih in nasvetih, po storjenih sklepih in obljubah, po napravljenih načrtih in računih! Nesite seboj dozoreli sad duhovnih vaj in ga doma delite vernikom v dušno pašo. Nikdar Vam ne bo žal, da ste letos opravili duhovno urjenje. Veliko blagih sobratov je sem od lanjskih vaj v Gospodu zapalo. Kako se pač veselijo, da so se radi udeleževali duhovniških vaj.

4. Posebno hvalo izrečem hišnim gospodarjem v duhovščnici in v dijaškem semenišču za dobro preskrbo številnih ljubih gostov. Po gostoljubnosti so nekateri nevedoma sprejeli angelje.

5. *Deo gratias* kličem še doma ostalim gospodom, ki so Vas nadomestovali v dušnem pastirstvu, Vas, ki ste prihiteli k duhovni gostbi. Dajte tudi tem neutrudnim sodelavcem, svojim namestnikom, od belega kruha, ki ste si ga tukaj pridobili pri poslušanju besede božje.

V Gospodu pobožno zbrani duhovniki!

Dragi in ljubi mir smo sklenili z Bogom in s seboj in z bližnjim. Bo li trden in trajen? To je zavisno od dveh faktorjev — od Boga in od nas. Neskončno dobron Bog nam bo dajal za ohranitev tega trojnega miru zmeraj svojo milost. Z njo moramo mi sodelovati neprestano, da ohranimo mir tukaj in ga dobimo tamkaj. Nikdar več vojne zoper Boga, vojna le zoper pogubni greh.

Dovršene vaje naj ostanejo nepremičen mejnik med našim prejšnjim slabim življenjem ter prihodnjim

¹ Meditationes in exercitiis synodalibus. (Gesta et statuta Synodi dioecesanæ anno 1896 constitutæ et celebratæ. Marburgi, 1897. Additamentum. Pagg. 407—450).

boljšim in najboljšim. Pastir in škof neumrjočih duš, Kristus Jezus, ohrani Vas v svoji vsemogočni milosti, vzdrži Vas na potu resnice in pravice, na stezi čednosti in blaženosti za to, da še mnogo, mnogo storite in izvršite v njegovo glorio, v lastno blaginjo in za dobro srečo, časno in večno, ljubih Lavantincev. Bog čuvaj Vas! Bog živi Vas!

Ločimo se telesno, toda duševno ostanemo zedinjeni v srcu Jezusovem in Marijinem. Nosili bomo drug drugega na rokah, ki se bodo dvigale kvišku in bodo molile.

Tedaj pa ostani z Vami in z menoj ljubezén nebeškega Očeta, milost božjega Sina in deležnost Svetega Duha! Amen. To se zgodi in bodi!

45.

Izpregled oklicev.

Leta 1916 je bilo dano gospodom dekanom za čas vojske pooblastilo, dati v nujnih slučajih izpregled dveh, oziroma vseh treh oklicev.¹ To pooblastilo je zdaj samoposebi prenehalo. Gospodje dekani pa so še dalje pooblašteni, dajati izpregled enega oklica.

46.

Razpis ustanovnih mest v kn. šk. dijaškem semenišču, Maksimilijanišče-Viktorinišče, za šolsko leto 1919/20.

Z ozirom na tuuradni odlok z dne 17. julija 1878 št. 1451 se s tem v kn. šk. dijaškem semenišču za prihodnje šolsko leto 1919/20 razpiše osem novih ustanovnih mest za zopetno oddajo.

Pogoje za sprejem je naša škofijska sinoda leta 1900 določila takole:

„§ 69. Alumni in seminarium non suscipiuntur, nisi qui legitimo matrimonio in dioecesi Lavantina oriundi, moribus probi, corpore sani, aetate non iusto proVectiores, studia primae classis gymnasii cum laude absolverint et sua indole et voluntate spem attulerint, eos ecclesiae Lavantinae sacro ministerio perpetuo se tradituros esse.“ (Actiones et constitutiones Syn. dioecesis anno sacro 1900 institutae et peractae. Marburgi, 1901. Pag. 456).

Pri otvoritvi novega dijaškega semenišča v Mariboru leta 1878 so se dolóčili za sprejem naslednji bistveni pogoji, ki veljajo še sedaj. Glasijo se:

1. Poklic k duhovskemu stanu — brez izjeme — torej tudi pri tistih, ki so pripravljeni, plačati polno oskrbovalnino, ker dijaško semenišče ni konvikt ali navadna preskrbljevalnica; namen semenišča je čisto drug, namreč, da se mladeniči, ki se hočejo posvetiti duhovskemu stanu, za ta stan izobražujejo. Zato se v dijaško semenišče ne morejo sprejeti taki prošnjiki, ki imajo sicer velike zmožnosti in so vzornega vedenja, če nimajo poklica za duhovski stan, ali če njihovi starši in domači niso voljni, jih temu stanu izročiti, ali če so tisti Cerкви celó sovražni. (Sklepna beseda o pomenu in namenu dijaškega semenišča Lavantinskega v knjigi: Dr. Mihael Napotnik, Govor do

semeniščanov in semeniške zgodovine obris. V Mariboru, 1910. Stran 170 do 185).

2. Lepo vedenje in dober napredek pri učenju.

3. Telesno zdravje.

4. Prošnjiki se le tedaj morejo upoštevati, če so z dobrim uspehom dovršili najmanj že prvi gimnazij-ski razred.

5. Gledé na starost imajo prednost tisti, kateri po dovršenem osmem gimnazijskem razredu še ne bodo prestopili 21. starostnega leta.

6. Vsak gojenec mora biti preskrbljen s potrebno obleko in prtenino in mora v semenišče za svojo rabo s seboj prnesti dve odeji, eno podzglavno blazino, dva para rjuh, dve obrisači in dva servieta; tudi morajo starši, domači ali drugi dobrotniki semeniških gojencev sami poravnati stroške za učne knjige in šolske potrebščine. — Iz imetja zavoda se poleg polne preskrbe gojencev plača snaženje perila, kurjava in svečava, kakor tudi zdravljenje obolelih gojencev.

7. Prošnji za sprejem se naj priložijo:

Krstni list, šolski izpričevali zadnjih dveh polletij in ubožni list. Prosilci za eno zgoraj omenjenih ustanovnih mest naj prošnji za sprejem priložijo izjavo (reverz-obveznico), podpisano od njihovih staršev ali od variha in sopodpisano od dveh zanesljivih prič, s katero se starši oziroma varih ali kak dobrotnik zavežejo, da bodo preskrbovalnino letnih 1000 K semeniški blagajni povrnili v slučaju, da bi gojenec iz lastne krivde ne postal duhovnik Lavantinske škofije.

Prošnje za sprejem v kn. šk. dijaško semenišče se morajo vložiti najdalje do 25. avgusta pri pristojnem

¹ Cerkvni zaukaznik za Lavantinsko škofijo, 1916. Št. IV. odstavek 34. str. 65.

kn. šk. župnijskem uradu. Ker je malo časa, lahko kn. šk. župnijski uradi predložijo do zgoraj omenjenega dneva pri njih vložene prošnje neposredno kn. šk. ordinariatu, veža jih pa resna dolžnost, da vestno semkaj poročaja o nravnem obnašanju prošnjikov in

njihovih domačih in v kakšnem gmotnem stanju se nahajajo starši ali sorodniki prošnjikov. Tudi naj kn. šk. župnijski uradi semkaj pišejo, če so prošnjiki gledé na zdravje in postavo po njihovem mnenju sposobni za vzvišeni duhovski stan.

47.

Izkaz cerkvenih zbirk za koroške begunce dne 1. junija 1919.

Odbor koroških beguncev v Ljubljani, Poljanska cesta h. št. 4, je dne 17. maja 1919 pisal semkaj naslednje:

Prezvišeni knezoškofijski ordinarijat
v Mariboru.

Odbor koroških beguncev v Ljubljani, videč bedo onih, ki so bili prisiljeni bežati pred nemškimi nasilstvi od svojega doma, navadno brez vseh sredstev, trka povsod in išče pomoči.

On se drzne tudi prositi, da bi blagovolil prezvišeni knezoškofijski ordinarijat naročiti vsem župnijskim predstojništvom, da bi na eno najbližnjih nedelj, če kaže, s kratkimi besedicami naslikali svojim vernikom našo stisko, priporočali ugodno razrešitev koroškega vprašanja v molitev ter napravili nedeljsko kolekto v prid koroškim beguncem.

Od molitve, ki se bo opravljala vsepovsod po škofiji, in od krščanske požrtvovalnosti, se nadejamo izdatne pomoči.

Za naprošeno milost se zahvaljujemo v naprej ter se bilježimo v največje udanosti.

Za odbor koroških beguncev:

Tajnik: **Fr. Aichholzer.**
Predsednik: **Val. Limpel.**

Na to pismo je odgovoril kn. šk. ordinarijat dne 26. maja 1919 naslednje:

Čislanemu odboru koroških beguncev
v Ljubljani.
Poljanska cesta 4.

S pogledom na tamošnji dopis z dne 17. maja 1919 št. 1 se naznani, da je tukajšnji kn. šk. urad vsa župnijska predstojništva Lavantinske škofije povabil, naj pomilovanja vrednim in podpore potrebnim koroškim beguncem nemudoma priskočijo na pomoč na v dopisu označeni način.

V prigribu ./ je priložen en izvod tozadavnega povabila.

Kn. šk. Lav. ordinarijat v Mariboru, dne 26. maja 1919.

Dr. Mihael Napotnik,
knezoškof.

V uradnem listu Lavantinske škofije 1919, šte. IV. odst. 35, so objavili prevzvišeni nadpastir prošnjo za molitev in miloščino v prid koroškim beguncem in so naročili, da se naj po vseh cerkvah Lavantinske škofije za koroške begunce moli ter se naj za nje nabirajo mili darovi dne 1. junija 1919. Mariborska duhovščina in nekateri dekanati so kmalu semkaj poslali svoje prispevke.

Dne 10. junija 1919 se je s tuuradnim dopisom od 6. junija 1919 šte. 2602 odboru koroških beguncev v Ljubljani po poštnem čekovnem uradu nakazal znesek 5000 K, pettisoč kron. Obvestilo se glasi:

Kn. šk. Lavantinski ordinarijat. Štev. 2602.

Čislanemu odboru koroških beguncev
v Ljubljani.

Z ozirom na tamkajšnji cenjeni dopis z dne 17. maja 1919 šte. 1 vljudno naznanim, da sem v uradnem listu Lavantinske škofije za leto 1919, šte. IV. v odstavku 35, stran 46—48, priobčil toplo prošnjo za molitev in miloščino v prid koroškim beguncem.

Vsled tega povabila je dozdej od mariborske mestne duhovščine in od raznih dekanatov semkaj dospelo 5000 K, pettisoč kron. Ta znesek nakažem obenem spoštovanemu odboru koroških beguncev po poštnem čekovnem uradu v Ljubljani. Ko bodo še drugi mili darovi od zaostalih dekanatov semkaj došli, bom tudi tiste neutegoma doposlal.

Vsedobrega Boga pa prosim, da naj ubogi pri-spevek tem bogateje blagoslovi!

V Mariboru, dne 6. junija 1919.

Dr. Mihael Napotnik,
knezoškof.

Dne 23. junija 1919 se je s tuuradnim pismom od 23. junija 1919 šte. 2884 imenovanemu odboru po poštnem čekovnem uradu zopet nakazal znesek 10.000 K, desettisoč kron. Odboru se je pri tej priložnosti pisalo:

Kn. šk. Lavantinski ordinarijat. Štev. 2884.

Čislanemu odboru koroških beguncev
v Ljubljani.

Z ozirom na tuuradno pismo z dne 6. junija 1919 šte. 2602 sem dne 10. junija 1919 cenjenemu odboru koroških beguncev v Ljubljani po poštnem čekovnem uradu v Ljubljani nakazal 5000 K, pettisoč kron. Potrdila o prejemu tega zneska še doslej nisem prejel.

Med tem so nekateri dekanati v podporo imenovanim beguncem semkaj poslali 10.000 K, desettisoč kron. Ta znesek nakažem obenem spoštovanemu odboru koroških beguncev po poštnem čekovnem uradu v Ljubljani.

Ljubi Bog naj ubogi dar tem bogateje blagoslovi!

V Mariboru, dne 23. junija 1919.

Dr. Mihael Napotnik,
knezoškof.

Dne 24. junija 1919 je poslal odbor koroških beguncev v Ljubljani semkaj nastopno zahvalo:

V Ljubljani, dne 24. junija 1919.

Premilostni gospod knez in škof!

Prezvzišeni!

Vrnivši se v domovino se spominjamo hvaležnim srcem vladike zelene Štajerske, ki je s svojimi rahločutnim srcem prišel našim bratom Koroščem v dneh begunstva na pomoč.

Prezvzišeni! Vi ste s samo Vam prirojeno ljubeznivostjo po posebnem pastirskem listu razvneli srca svojih vernikov, da so našim beguncem pošiljali obilne darove. Bodi Vam izrečena zahvala za to velepastirsko pomoč in tolažbo. Bog Vsebogati bodi Vam večer plačnik!

Hvaležnim srcem se klanjamo Vaši Prezvzišenosti
udani

Odbor koroških beguncev v Ljubljani.

Dr. Janko Arnejc.

J. Kovač.

Josip Šaler.

P. Grafenauer.

predsednik.

Val. Limpel,

podpredsednik.

Prejem pošiljatve z dne 10. junija 1919 po 5000 K je odbor potrdil, kakor sledi:

Častitemu knezoškofijskemu ordinarijatu

Maribor.

Potrjujem prejem 5000 K (beri pettisoč kron), ki nam jih je poslal knezoškofijski konzistorij lavantinski za koroške begunce. Izrekam hvalo Prezvzišenemu za preljubeznivo skrb in podporo.

Bog plati vsem dobrotnikom!

Ljubljana, dne 25. junija 1919.

Odbor koroških beguncev v Ljubljani.

Dr. Janko Arnejc,
blagajničar.

Dne 17. julija 1919 se je odboru po poštnem čekovnem uradu v Ljubljani ponovno nakazal znesek 10.000 K, desettisoč kron. Dotično pismo slove:

Kn. šk. Lavantinski ordinariat.

Štev. 2962.

Čenjenemu odboru koroških beguncev

v Ljubljani.

Od cerkvene zbirke, prirejene v Lavantinski škofiji v prid koroškim beguncem, sem spoštovanemu odboru dne 10. junija 1919 poslal 5000 K. Prejem tega denarja se je poleg zahvale z dne 24. junija 1919 potrdil dne 25. junija 1919.

Dne 23. junija 1919 sem zopet poslal 10.000 K. Potrdilo o prejemu te druge vsote še ni došlo semkaj.

Med tem pa prihajajo nadaljnji darovi požrtvovalnih Lavantinskih škofljanov semkaj in veseli me, da morem po poštnem čekovnem uradu v Ljubljani

zopet nakazati 10.000 K, desettisoč kron, v olajšavo trpljenja naših koroških sosedov.

Božji blagoslov bodi nad to pošiljatvijo in nad vsemi, katerim je namenjena!

V Mariboru, dne 15. julija 1919.

Dr. Mihael Napotnik,
knezoškof.

Prejem vseh dosedanjih odboru poslanih milih darov v znesku 25.000 kron je bil potrjen s tole listino:

Premilostni gospod knez in škof!

Prezvzišeni!

Podpisani odbor je vsled Vaše velikodušne akcije v prid koroškim beguncem prejel od lavantinskega konzistorija 5.000—, v drugo 10.000— in sedaj še 10.000 K, skupaj 25.000 K, za katere darove dobrotnikov se v imenu koroških beguncev pristrčno zahvaljuje.

Prosimo Vas, Prezvzišeni, da nam ne zamerite, da se tako počasi zahvaljujemo. Krivda leži v tem, ker so odborniki odsotni na Koroškem in se le tu pa tam vračajo v Ljubljano, da razdele podpore in rešijo tekoče račune. Ne odrekajte nam svoje nadpastirske naklonjenosti, za katero smo Vam z dna srca hvaležni.

Udanostno se Vam klanjamo proseč Vašega blagoslova s ponovno zahvalo.

V Ljubljani, dne 30. julija 1919.

Vaši Prezvzišenosti vdani

Odbor koroških beguncev v Ljubljani.

Blagajnik:

dr. Janko Arnejc.

Tajnikov namestnik:

J. Kovač.

Predsednik:

P. Grafenauer.

Dne 28. avgusta 1919 se je po poštnem čekovnem uradu nakazal končni znesek 15.160 K, petnajsttisoč enstošestdeset kron 57 h. To se je odboru naznanilo tako;

Kn. šk. Lavantinski ordinariat.

Št. 3635.

Čislanemu odboru koroških beguncev

v Ljubljani.

Z ozirom na cenjeni dopis z dne 30. julija 1919 se spoštovanemu odboru spodobno zahvalim za potrdilo o prejemu poslanih 25.000 K. Potrdilo se bo v popolnitev aktov priložilo ostalim pismom.

Sicer je pa splošno znano, da ima slavni odbor, ki je odsoten iz Ljubljane in se le tu pa tam tjakaj vrača, da razdeli podpore in reši tekoče račune, nepopisno trudapolnega dela. Zato mu za njegovo prizadevanje izrečem svojo srčno zahvalo.

Obenem obvestim velecenjeni odbor, da se je za usmiljenja vredne koroške begunce končno še nabralo 15.160 K, petnajsttisoč enstošestdeset kron 57 h.

Z veseljem nakažem skrbnemu odboru po poštnem čekovnem uradu v Ljubljani imenovani donesek

ter živo želim, da bi s to poslano miloščino bilo milovanja vrednim beguncem kolikor toliko pomagano.

Požrtvovalni odbor, blage darovatelje in vse obdarovance naj neskončno usmiljeni Bog bogato blagoslovi ter naj naše koroške sosede v obilni meri potolaži!

V Mariboru, na god sv. Donata, dne 7. avg. 1919.

Dr. Mihael Napotnik,
knezoškof.

Potrdilo o prejemu tega denarja še ni semkaj došlo.

Mariborska mestna duhovščina je darovala 449 K. Dekanati so prispevali tako le: Maribor na levem dravskem bregu 2.777 K 96 h, Stari trg 1.965 K, Celje 2.070 K, Kozje 1.856 K 12 h, Dravsko polje 1.098 K, Braslovče 2.442 K 37 h, Konjice 1,376 K

68 h, Velika Nedelja 2.325 K, Jarenina 1.206 K, Sv. Lenart v Slov. goricah 2.273 K 53 h, Ljutomer 2.526 K, Marenberg 452 K 64 h, Maribor na desnem dravskem bregu 798 K, Šmarje 1.958 K 67 h, Nova cerkev 1.376 K 48 h, Gornji grad 1.974 K 07 h, Ptuj 2.232 K 04 h, Rogatec 1.387 K, Vuzenica 945 K 50 h, Zavrče 1300 K, Škale 1.945 K, Laško 1705 K, Videm 1.753 K 41 h, Slovenska Bistrica 1.626 K 10 h.

Vseh milih darov v prid koroškim beguncem se je v Lavantinski škofiji topot nabralo 41.819 K 57 h. Vsota 1000 K je bila naravnost izročena podpore potrebnim beguncem s Koroškega. Pozneje je došlo še 659 K. Ta znesek se bo pri drugi priložnosti porabil v slične dobrodelne namene. Vsem blagodušnim duhovnikom in vsem usmiljenim vernikom se s tem izreče iskrena nadpastirska zahvala. Deus retribuatur!

48.

Pogorelcem v vasi Zagradec pri Grosupljem v prid.

V pomoč pogorelcem v vasi Zagradec pri Grosupljem je kn. šk. ordinariat dne 1. avgusta 1919 št. 3421 razposlal vsem kn. šk. župnijskim uradom tale razpis:

Poverjeništvo za notranje zadeve deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani je glasom semkaj došlega dopisa z dne 21. julija 1919 št. 6094/pr. razpisalo nabiranje milih darov za pogorce v Zagradcu, občina Spod. Slivnica pri Grosupljem.

Ondi je namreč dne 8. julija t. l. velik požar uničil 27 hiš in 58 gospodarskih poslopij, veliko število goved, svinj in perutnine. Uničena je tudi velika množina poljedeljskih strojev in kmetijskega orodja, skoraj vsa zaloga živeža za ljudi in krma za živino.

Nekaterim ponesrečencem je zgorela tudi vsa obleka z denarjem vred tako, da je sedaj 200 ljudi brez strehe in brez vsakega imetja.

Hudo prizadeti prebivalci vasi Zagradec so torej v skrajni bedi, po svoji lastni moči si ne morejo pomagati, treba jim je podpore od drugih.

Da se jim olajša beda, je poverjeništvo za notranje zadeve razpisalo nabiranje milih darov po vsem območju deželne vlade za Slovenijo.

To se naznani vsem častitim kn. šk. župnijskim uradom, ki se obenem povabijo, da omenjeno nabiranje po moči pospešujejo ter svoje župljane na najprimernejši način k sočutni radodarnosti nagnejo.

Nabrani prispevki v prid pomilovanja vrednim pogorelcem se naj pošljejo po kn. šk. dekanijskem uradu semkaj, da se čimprej izročijo svojemu človekoljubnemu namenu.

V Mariboru, dne 1. avgusta 1919.

Dr. Mihael Napotnik,
knezoškof.

49.

Molitve za Prekmurce.

Za skorajšnjo rešitev tlačenega Prekmurja je kn. šk. ordinariat s posebno okrožnico z dne 7. avgusta 1919 št. 3572 vsem kn. šk. župnijskim uradom in samostojnim predstojništvom naročil splošne molitve ob stanskim praznikom konca meseca avgusta t. l. nedeljah in praznikih do konca meseca avgusta do vere.

Okrožnica se takole glasi: O sovrasni in Cerkev, o preganjanju duhovnikov, o tlačenju in stiskanju vernega ljudstva v Prekmurju še zmerom prihajajo pretresljiva poročila. Dobre ovčice in njih pastirji vzdihujejo po stalnem miru in po skorajšnji

rešitvi iz rok brezbožnežev, meneč, da jim v takovšnih razmerah ni mogoče živeti, ker so že brez dušne paše in telesne hrane. Gladu morajo umreti na duši in na telesu, ako jim kmalu ne dojde pomoč od zgoraj. Da bi jim to podporo od Boga pomagali izprositi tudi mi Lavantinci, v ta namen nas prosijo goreče in stanovalne molitve.

Zategadelj odredim, da naj na častiti praznik device Marije vnebovzete ter ob nedeljah tekočega meseca avgusta in sicer pred zadnjim blagoslovom

pri dopoldanski in popoldanski službi božji dušni pastirji s pobožnim ljudstvom vred opravljajo skupne molitve za rešitev Prekmurcev (na primer tako: Molimo za uboge Prekmurce „Oče naš... Češčena Marija... Čast bodi...“) iz oblasti, ki je sveti Cerkvi zelo sovražna in občnemu blagostanju nad vse nevarna, kakor so jih vsled tukajšnjega naročila z dne 25. maja 1919 opravljali za koroške begunce. (Lav. škofije uradni list, 1919. Štev. IV. odst. 35, str. 46—48).

Tu je na mestu resni opomin sv. apostola Jakoba (5, 16): Orate pro invicem, ut salvemini. Izpolnimo ga!

V Mariboru, na god sv. Donata, dne 7. avg. 1919.

Dr. Mihael Napotnik,

knezoškof.

50.

Milodari za zidanje katoliške cerkve v Maglaju.

Odbor za zidanje cerkve v Maglaju v Bosni se je dne 25. julija 1919 obrnil do kn. šk. ordinariata s prošnjo za milodare in prostovoljne prispevke v svrhu pozidanja zelo potrebne katoliške cerkve v omenjenem siromašnem kraju.

Maglaj je kotarsko mesto, znano sem od časov okupacije Bosne in Hercegovine, ki se je začela pred 41 leti. Kako žalostno mora biti tam v verskem oziru, se da sklepati iz tega, da mesto še danes nima katoliške hiše božje. Služba božja se je za ondotno ubožno katoliško občino doslej vršila v trhli vojaški baraki, podobni bolj živinski staji kakor pa božjemu hramu. Pa tudi ta je ali vsled nerodnosti ali zlobnosti nekega tujca zgorela do tal. Zategadelj se mora sedaj služba božja za tamošnje katoliško ljudstvo opravljati pod milim nebom, na prostem.

To dejstvo pa verski čut pravovernih domačinov tembolj žali, ker vidijo v istem mestu zgodovinsko turško obzemajo ali molivnico, eno najlepših na Balkanu, omenam pa tudi krasno cerkev drugovercev.

Z ozirom na opisane razmere se častivredni gospodje dušni pastirji prijazno povabijo, da zidanje imenovane cerkve v čast Svetemu Duhu z lastnimi prispevki podpirajo, pa tudi radodarne vernike za to bogoljubno delo navdušujejo. Nabrane milodare naj po pristojnem kn. šk. dekanijemskemu uradu semkaj pošljejo, da se čimprej izročijo svojemu plemenitemu namenu.

Pripomni se še, da se bo za vse blage darovalce na dan polaganja in posvečenja temeljnega kamna vsako leto služila sveta maša, in da priporoča prečastiti kapiteljski vikarijat vrhbosanski v Sarajevu zgorajšno prošnjo najtopleje.

51.

Osebna naznanila.

Umeščena sta bila gospoda: Peter Paulič, I. kapelan v Hočah, kot župnik pri Sv. Jerneju pri Ločah, dne 1. julija 1919; Anton Pučnik, provizor pri Sv. Petru na Medvedovem selu, kot župnik ravnotam, dne 31. julija 1919.

Postavljeni so bili gospodje: Anton Somrek kapelan na Sladkigori kot provizor ravnotam (3. julija 1919); Alojzij Kosi, I. kapelan v starem trgu, kot provizor ravnotam (21. julija 1919); titl. gospod Janez Lenart, kn. šk. duhovni svetovalec in nadžupnik pri Sv. Martinu pri Slovenjgradcu, za upravitelja dekanije Stari trg (21. julija 1919).

Dovolilo se je g. Marku Krajnc, kapelanu v Makolah, da sprejme mesto urednika pri katoliškem tiskovnem društvu v Mariboru (1. avgusta 1919).

Nastavljeni so bili gospodje: S 1. julijem 1919: Alojzij Pavlič, semeniški duhovnik, kot kapelan pri Sv. Marku pri Ptuj; Jurij Mikolič, semeniški duhovnik, kot kapelan v Lučah, Franc Polak, II. kapelan v Hočah, kot prvi kapelan ravnotam; s prvim avgustom 1919: Alojzij Skuhala, semeniški duhovnik, kot kapelan v Makolah; Vincenc Močnik, semeniški duhovnik, kot kapelan v Loki; Janez Greif semeniški duhovnik, kot II. kapelan pri Sv. Martinu pri Slovenjgradcu; Anton Tomažič, semeniški duhovnik, kot II. kapelan v Rušah.

Prestavljeni so bili gospodje kapelani: S 1. julijem 1919; Janez Kljun iz Selnice v Hoče (II); Jožef Krajnc od Sv. Barbare v Halozah v Črešnjevce; Janez Atelšek od Sv. Marka pri Ptuj k Sv. Barbari v Halozah; s 1. avgustom 1919: Franc Lužar iz Loke k Sv. Janezu na Dravskem polju.

Zopet nastavljeni so bili gospodje: Janez Baznik, provizor pri Sv. Jerneju pri Ločah, kot kapelan v Selnici (1. julija 1919); s 1. avgustom 1919: Janez Ogulin, deficient, kot kapelan pri Svetinjah; Karol Arlič, urednik pri katoliškem tiskovnem društvu v Mariboru, kot kapelan v Brežicah.

V stalni pokoj je stopil gospod Štefan Belšak, deficient pri Sv. Barbari pri Vurbergu, dne 1. julija 1919.

Umrli so: Gospod Martin Krajnc, župnik na Sladkigori, dne 2. julija 1919, v 47. letu starosti; p. n. gospod Anton Šlander, častni kanonik, kn. šk. duhovni svetovalec, dekan in župnik v Staremtrgu, dne 20. julija 1919, v 75. letu starosti; gospod Franc Kompolšek, bivši kapelan na Muti, kot deficient v občni javni bolnišnici v Mariboru, dne 10. avgusta 1919, v 34. letu starosti; gospod Martin Stolz, vpok. župnik na Breznem, v Kainbachu pri Gradcu dne 22. avgusta 1919 v 65. letu starosti; gospod Janez Čagran v Vojniku dne 23. avgusta 1919 v 69. letu starosti.

Kn. šk. Lavantinski konzistorij v Mariboru,

dne 25. avgusta 1919.

Martin Matek,

doctor rom. in iure canonico,
ravnatelj kn. šk. pisarne.